

K O N S T A N T I N O V O

Raskrsce

K R A L J E V S T V O K R V I

Scenario: DEJAN STOJILJKOVIĆ
(prema svom istoimenom romanu)

Crtež: DRAGAN PAUNOVIĆ

KONSTANTINOV DORĆOL

I MAO SAM RETKU privilegiju da pre ... neprijatno mi je da priznam koliko godina jer prođe ih dosta, a zaboravio sam koliko... pročitam Dexin email koji mi je poslao „u poverenju“, sa „zakačenim attachmentom“ – pripovetkom sa sasvim drugim likom i situacijom ali istim mestom odvijanja radnje, vremenom odvijanja iste i premisom na osnovu koje je nastao roman KONSTANTINOVO RASKRŠĆE pošto su se okolnosti koje su uslovile nastanak pripovetke na osnovu izvesnog strip-projekta (tada u radu) promenile i jedna zaista briljantna ideja trebalo je da završi u nekoj fijoci „sećanja na zaborav“...

... ili možda ne..?

Kako bilo, mladi Pantelejac je izvoleo da napiše NAJČITANIJI ROMAN U SRBIJI, ako je verovati bibliotekama i prodajnim izveštajima - - a sve to vreme izvanredna, mlada, najbolje čuvana tajna modernog srpskog slikarstva po imenu Dragan Paunović, vredno je iscrtavala prizor-polja strip-adaptacije DRUŽINE DARDANELI.

Da, prizor-polja... Primetili ste kako nisam upotrebio ni izraz „kadrove“ niti „table“...?

Upravo tako.

Dragan je svojom veštom rukom majstora stripa u formiranju (pošto se zapanjujuće uspešno

već formirao i kao slikar, kako naturalističke, tako i „enformel“ orijentacije sa lakoćom koja vapi da neko drugi, diletantski neuk, bude proglašen za Prometeja modernog slikarstva u Srbiji kako bi se ugodilo palanačkoj snobovštini) iscrtavao, dakle, prizor-polja POJEDINAČNO, kao kadrove storiborda za neki animirani ili čak igrani film, kako bi se ista nakon skeniranja „digitalnom montažom“ sklopila u *celinu table kao narativne jedinice vizuelne naracije*.

Nije za čuđenje što je isti Dragan ubrzo po završetku originalnog albuma sa Pavlom Zelićem pozvan da jezikom stripa ispriča tegobnu, gnusnu, patološku priču o mističnoj opsesiji, paralelnoj istoriji, drugačijem poimanju življenja bez života i smrti bez umiranja... Pantelejski - ugostitelj u formiranju - Dejan Stojiljković je tačno znao koga treba pozvati da RASKRŠĆE ispriča osobitim pristupom sekvencijalnosti koja nije puko „pričavanje kroz slike sa minimumom teksta“ već potpuno novi stvaralački čin kome je Paunović neverovatno brzo dorastao lako prevazilazeći (eventualne) nesigurnosti teško uočljive na „dardanelskom prvencu“ – sada dovoljno samopouzdan da se suoči sa velikim formatom table kao jedinstvene celine.

Kroz Dexinu višeslojnu priču koja je po mnogima „nedo-

pustivo pitka i ne dozvoljava da se roman ispusti iz ruku“ (svetogrđe poimanja „ozbiljne“ književnosti u Stradiji) defiluju KARAKTERI - - nipošto „likovi“; od istorijskih ličnosti preko zbilja postojećih znanih osoba poput pokojnog oca Predraga Živkovića-Tozovca ili pokojnog Šabana Bajramovića kao tek deteta, do ubogih večitih „čekalaca“ na „južnoj pruzi“ kojom vazda kasne povесni vozovi koji nikuda ne idu niti stižu i koje Druga Svetska Ratna Okupacija gazi drugačije, surovije i neljudskije nego drugde u svetu, kome je zli usud opredeljenje a zlopačenje sudbina – ili istorijski izbor između nepobitnog zla i nečeg još goreg. SVE to Stojiljković – malo je reći maestralno – tka u južnosrpski ćilim užasa, krvi, patologije, fantazmagorije, zla, beznađa, delom umtrvljenih a delom proključalih emocija, poroka – i časti, muževnosti i valjanosti koje pokreću individualni karakteri živih ljudi zanevek nastanjenih u svetrajnju između korica – sada pred Vama izvanrednog stripa KONSTANTINOVO RASKRŠĆE koji diše punim životom uz svoj romaneskni izvornik.

U svom nastojanju „da se što više približi svetu“ srpska sredina je pokazala i dokazala kako najviše voli da odvajkada preslikava i nekritički primenjuje tzv. „strane uticaje“ prelamajući ih kroz neku čudnu bljuzgavu palanačku mutnu prizmu koju

podešavaju neki kultur-umetnički „gurui“ za koje je teško poverovati da umeju i ulicu da pređu a kamoli kreiraju ili – nebesa..! – vode kulturu svoje sredine i arbitriraju u domenu umetnosti.

Šta je zapravo umetnost..? Ima li je u romanu Dejana Stojiljkovića kome se maltene spočitava da je „senzacionalističko piskaralo roto-romana“ (pardon – *pisac iz domena* tzv. „*palp fiksna*“ odn. „para-literature“) ili u ko-autorskom stripovskom viđenju te izuzetno valjane knjige sa Paunovićem...?

Ne bih da donosim svoj sud jer bi bio subjektivan... no zasigurno znam da ako umetnosti možda i nema – neosporno ostaju dva umetnička dela: jedno literarno i drugo vizuelno-narativno koja će svakog čitaoca ispuniti osećanjem da je vreme uloženo u čitanje jedan doživljaj i najpozitivnije iskustvo koje traži reprizu kroz vraćanje posle izvesnog vremena.

I na kraju ... zbog čega ime jednog beogradskog kvarta u naslovu..?

Iako možda tako deluje, ta moja „mala počast“ nema veze sa mojim rodnim gradom i trajnim boravištem, već sa činjenicom da ime tog starog dela Beograda – Dorćol – na turskom jeziku znači „raskrsnica“.

Raskršće.

Kao čitaoci i mi ćemo se naći na njemu, pred definitivnim izborom: hoćemo li postati deo „nečitajuće armade“ ili ćemo biti sposobni da ovaj beočug modernog pripovedanja usvojimo kao standard koji određuje naš ukus i potrebu da nam samo neosporan kvalitet bude opredeljenje.

BOJAN M. ĐUKIĆ

B I O G R A F I J E

DRAGAN PAUNOVIĆ (1981. Majdanpek), diplomirao na Višoj školi likovnih i primenjenih umetnosti u Beogradu, na odseku Nastavnik likovne kulture. Živi i radi u Beogradu, gde se profesionalno bavi slikarstvom, a u proteklih par godina i stripom. Izlagao je na više grupnih i imao nekoliko samostalnih izložbi slika, stripa i ilustracije. U saradnji sa scenaristom Pavlom Zelićem objavio je strip Družina Dardaneli, u izdanju izdavačke kuće System Comics iz Beograda.

Strašno voli mačke.

DEJAN STOJILJKOVIĆ je rođen u Nišu, 1976. Bavi se stripom i pisanjem proze.

Do sada je objavio prozne zbirke “Leva strana druma” (SKC, 2007, Medivest 2010) i “Low Life” (NKC, 2008) i romane “Konstantinovo raskršće” (Laguna, 2009) i “Duge noći i crne zastave” (Laguna, 2012). Za “Konstantinovo raskršće” je dobio nagrade “Miloš Crnjanski”, “Zlatni Hit-Liber RTS-a” i “Svetosavski pečat” i bio u najužem krugu za NIN-ovu nagradu i nagradu “Isidora Sekulić”. Ta knjiga je postala bestseler prodat u preko 40 000 primeraka a prevedena je na ruski, engleski i makedonski. Prvi je laureat nagrade za strip teoriju “Nikola Mitrović Kokan”. Bio je dugogodišnji urednik časopisa “Strip Pressing” (zajedno sa Markom Stojanovićem), objavio je veliki broj tekstova o stripu u raznim medijima, a deo toga je sabran u knjigu “Kiselo i Slatko” (Mono i Manjana, 2011). Autor je nekoliko strip-scenarija među kojima vredi istaći parodiju “Ekstra Gedža - Tatko na superheroji” - prvu južnomoravsku grafičku novelu koju je nacrtao Predrag Ikonić. Član je književne grupe P-70 i Srpskog književnog društva. Živi u Nišu gde radi kao profesionalni pisac.

Više o autoru i njegovom radu možete naći na sajtu www.konstantinovoraskrsce.com

Konstantinovo raskršće

KRALJEVSTVO KRV

Moro d.o.o. / System Comics
Klare Cetkin 5, Beograd
Info@systemcomics.com
www.systemcomics.com

Za izdavača
Zoran Moro

Urednički tim
Igor Marković
Milan Rusalić

Tehnička obrada i prepress
Studio TaG

Logo
Aleksa Gajić

Str. 2 – Konstantinov Dorćol – Bojan M. Đukić

Ilustracije na 63. i 68. strani Dražen Kovačević
Ilustracije na 64. i 66. strani Milorad Vicanović Maza

Štampa
Merkur, Beograd
Maj 2012.

Copyright©2012 Moro d.o.o. / System comics, Dejan Stojiljković, Dragan Paunović

Nijedan deo ove knjige ne sme biti reprodukovan ili emitovan na bilo koji način, elektronski ili mehanički, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za beleženje, bez prethodnog pismenog odobrenja vlasnika autorskih prava.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

741.5

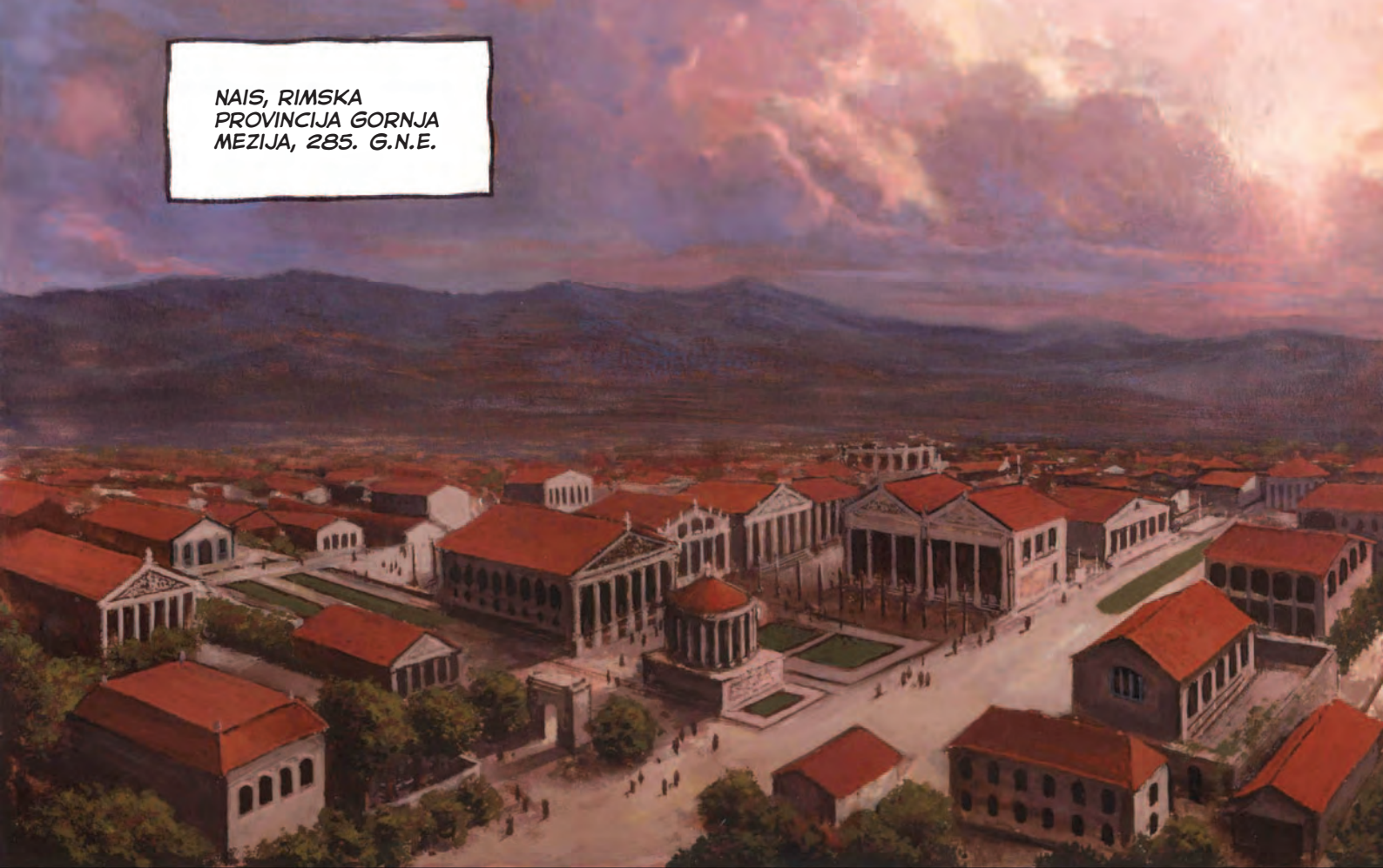
СТОЈИЉКОВИЋ, Дејан
Konstantinovo raskršće. Kraljevstvo krvi
/ scenario Dejan Stojiljković (prema svom
istoimenom romanu) ; crtež Dragan Paunović. -
Beograd : Moro, System comics, 2012 (Beograd
: Merkur). - 68 str. : ilustr. ; 29 cm

Tiraž 1.000. - Str. 2-3: Konstantinov Dorćol
/ Bojan M. Đukić.

ISBN 978-86-84687-98-4
I. Пауновић, Драган [илустратор]

COBISS.SR-ID 190573324

NAIS, RIMSKA
PROVINCIJA GORNJA
MEZIJA, 285. G.N.E.

GOSPODARU...

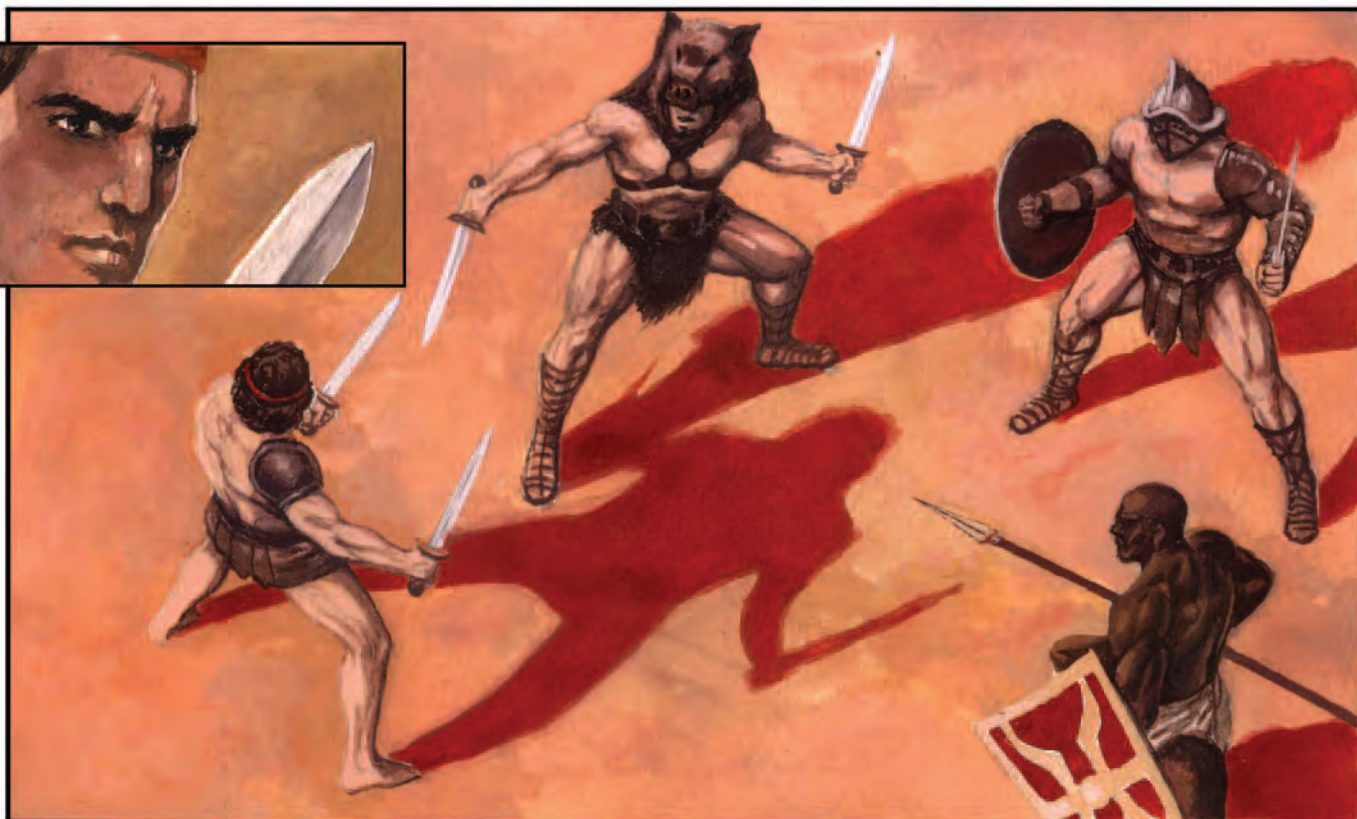
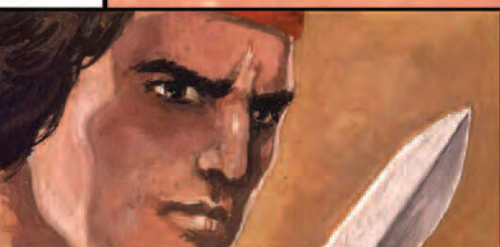

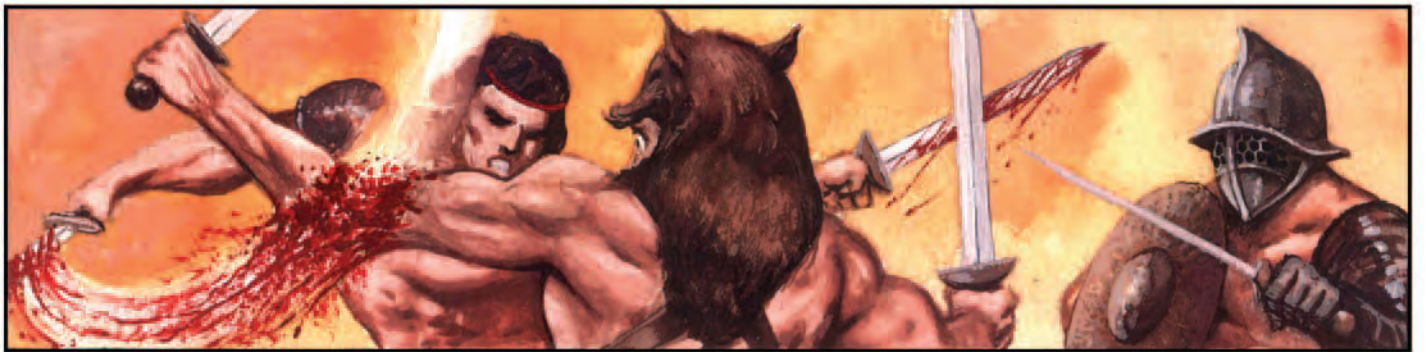
GOSPODARU
KONSTANTINE...

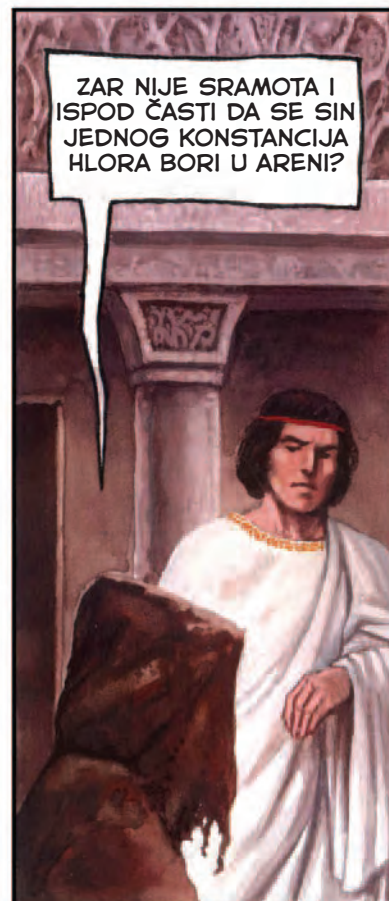

VREME JE.

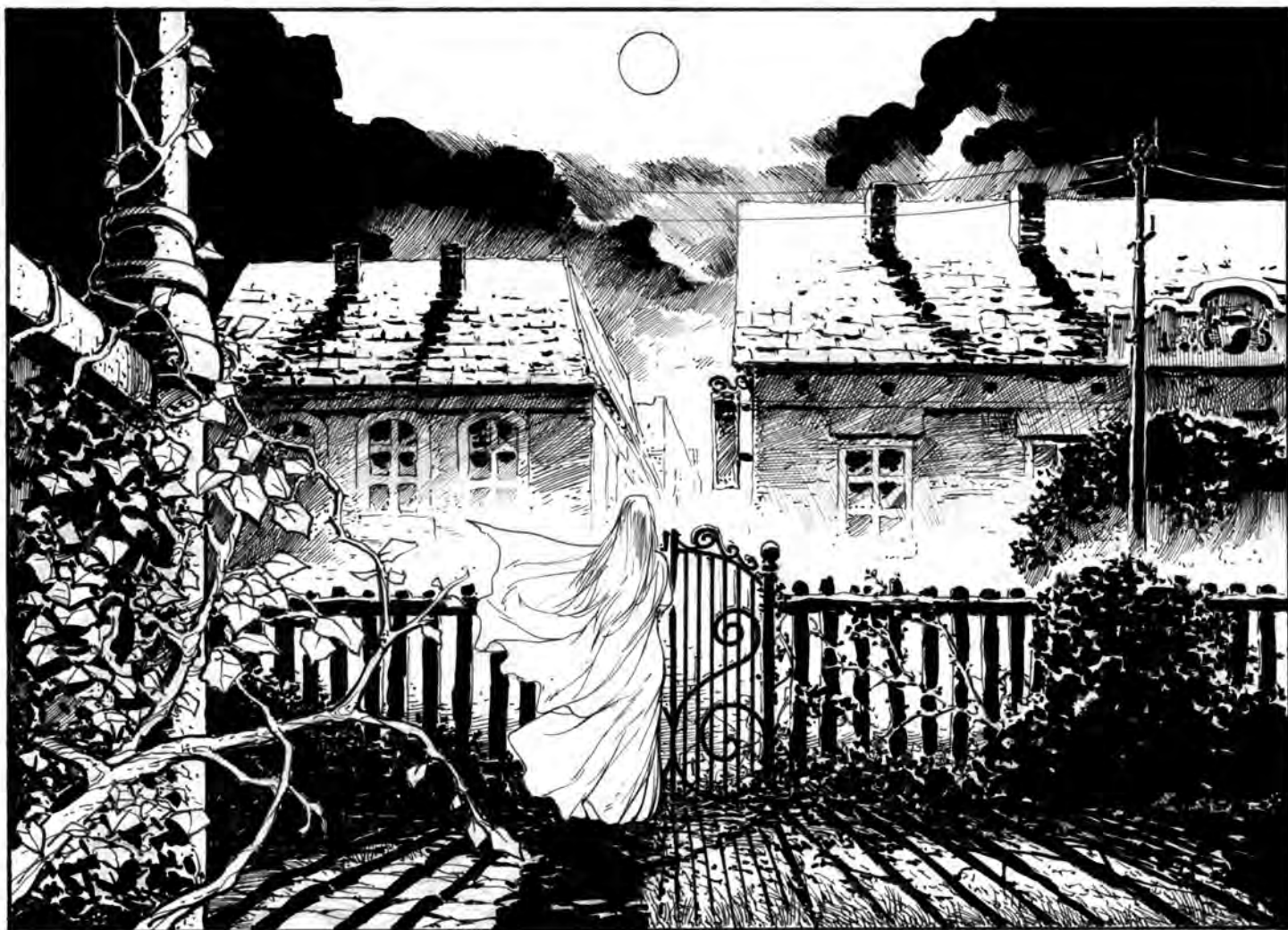
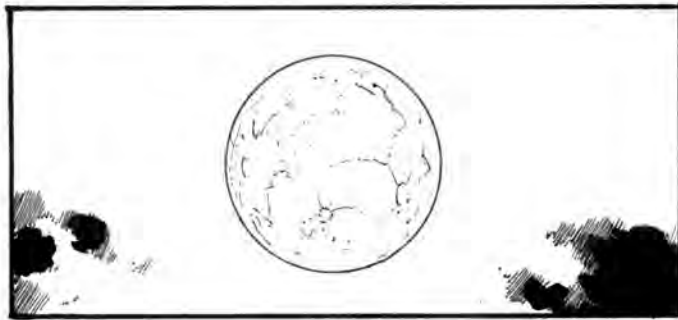

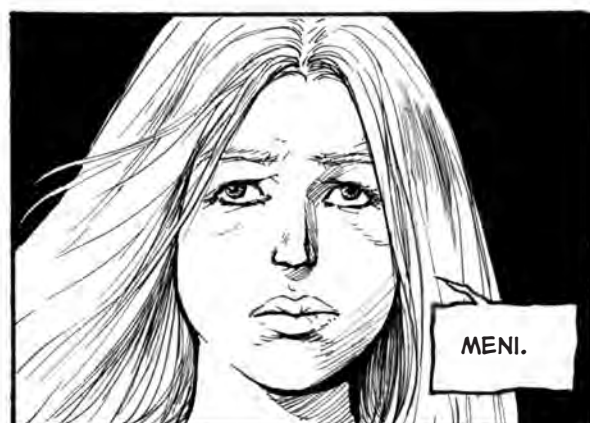
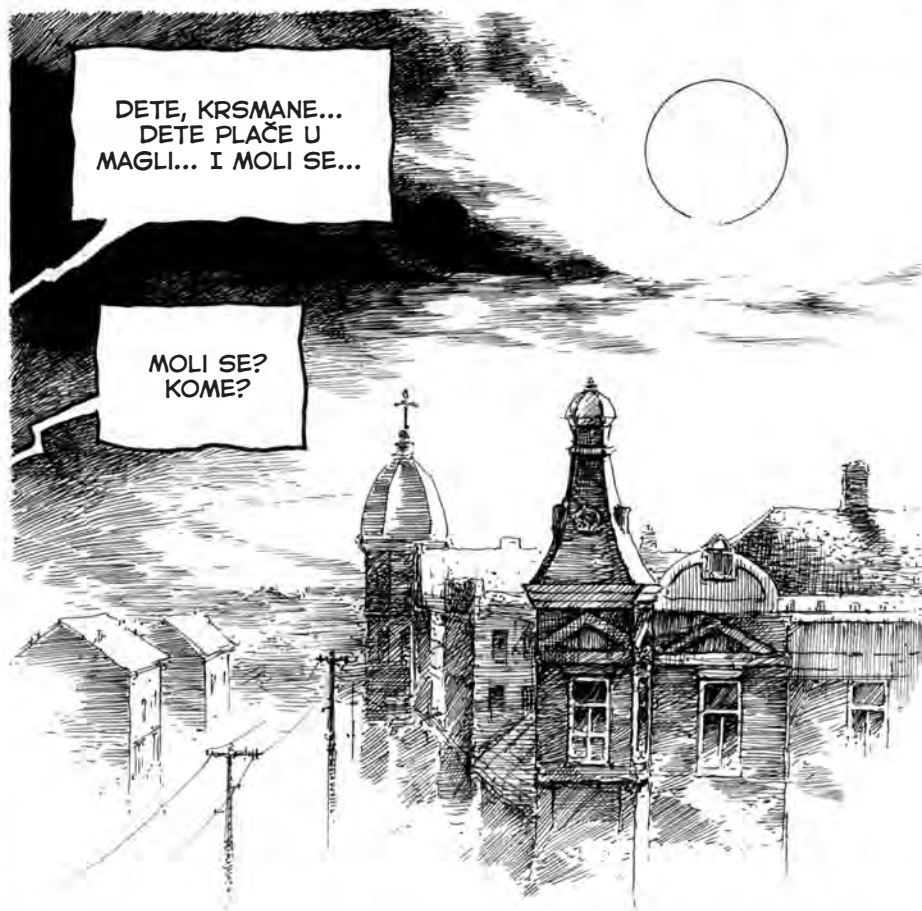
NIŠ, OKUPIRANA
SRBIJA, JUN
1944.

OSEČAŠ LI,
KRSMANE... OSE-
ČAŠ LI... KAKO
JE NOČAS TAKO
NEOBIČNO HLADNO?

VEVELSBURG

RECITE MI,
MAJORE KAN...

JESTE LI VIDELI
BOGOVE? TAMO,
IZA VRATA?

DA.

MISLITE LI DA
SU MILOSRDNI?

DA.

TO NISU
JEVREJSKI
BOGOVI...

TO SU DREVNI
BOGOVI GERMANSKE
RASE, BOGOVI ČASTI
I BOGOVI SNAGE...
ONI NE VOLE
SLABIĆE.

TO SU BOGOVI KRV I ZEMLJE, ONI
VOLE RATNIKE... I ZBOG TOGA SU...
NEMILOSRDNI. NJHOVA KRV TEČE
VENAMA NEMAČKOG ČOVEKA. I ZATO
MI RECITE... ŠTA JE POTREBNO DA
SE PROBUDI PREDUGO USPAVANA
GERMANSKA KRV? DA LI POSTOJI
TAJ KLJUČ, KAO ŠTO JE OVO
KOPLJE OVDE, TALISMAN MOĆI
KOJIM ĆEMO VRATITI PRAVO DA
VLADAMO SVETOM?

VERUJEM DA
POSTOJI.

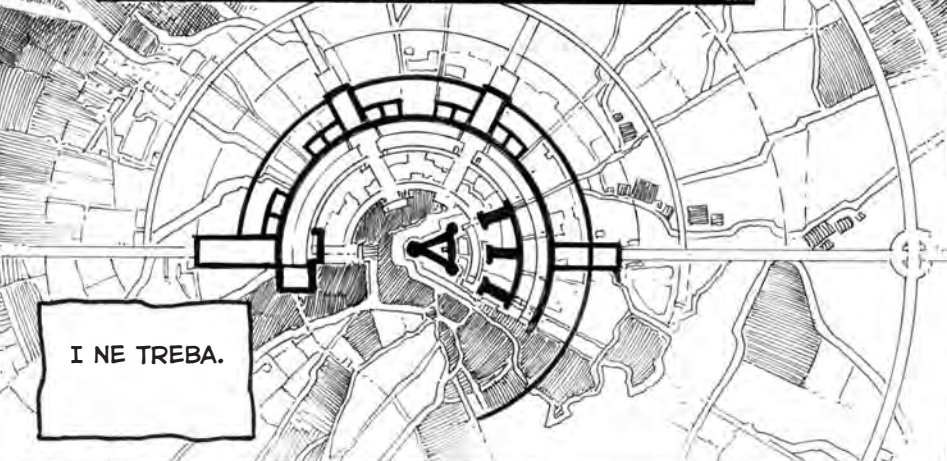
VERUJTE VIŠE, MAJORE! VERUJTE PRVO DA
NJIHOVOG JEVREJSKOG BOGA NEMA, I DA
JEDINI BOGOVI KOJI POSTOJE VEĆ HODAJU
ZEMLJOM. NADLJUDI ŽIVE MEĐU NAMA! VIDEO
SAM IH. NEUSTRAŠIVI SU I SUROVI. PRED
NJIMA SAM OSETIO STRAH...

OSEĆATE LI I VI
STRAH, MAJORE?

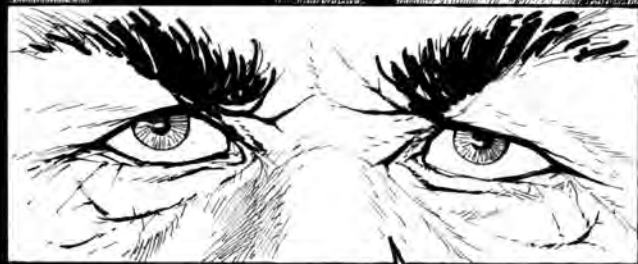
NE...

I NE TREBA.

NADLJUDI...

TO SMO VI I JA.

MI ĆEMO VLADATI
OVIM SVETOM.

JESTE LI IKAD
ČULI ZA GRAD
NIŠ?

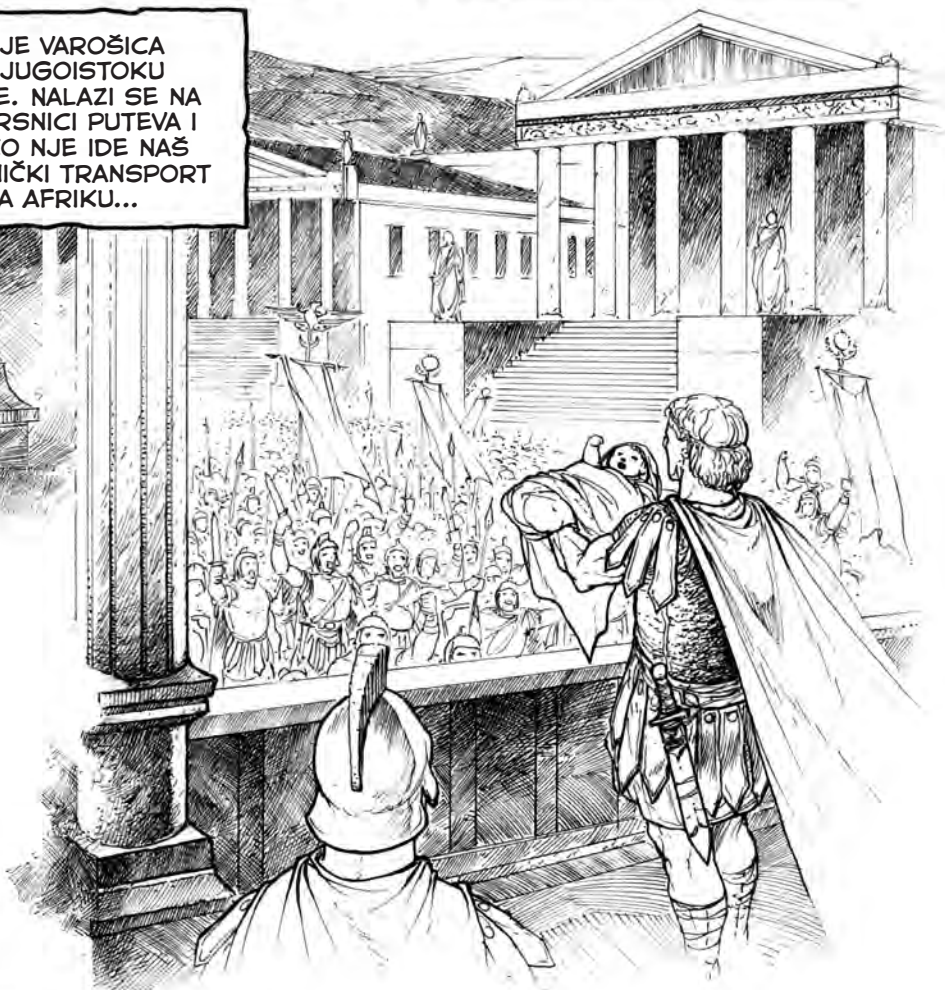

BOJIM SE
DA NE...

TO JE VAROŠICA
NA JUGOISTOKU
SRBIJE. NALAZI SE NA
RASKRSNICI PUTEVA I
PREKO NJE IDE NAŠ
ŽELEZNIČKI TRANSPORT
ZA AFRIKU...

U TOJ VAROŠICI, TADAŠNJEM NAISUSU, ROĐEN JE KONSTANTIN VELIKI. KONSTANCIJE HLOR, NJEGOV OTAC, SLUŽBOVAO JE U ILIRIJI, U VELIKOM VOJNIČKOM LOGORU. TAMO MU SE I RODIO SIN, NEGDE OKO 280. GODINE, 26. FEBRUARA, U ZNAKU RIBE... NAŠI ASTROLOZI VIDE U TOME VEOMA BITNA ZNAMENJA. TAKOĐE, NAŠ EKSPERTSKI TIM TVRDI DA LETNJA CARSKA REZIDENCIJA MEDIJANA KOJA SE NALAZI UZ SAM GRAD NIJE SLUČAJNO NA TOM MESTU... TU ČETE I ZAPOČETI ISTRAŽIVANJA. DOBIĆETE MAPE, LJUDSTVO, ODGOVARAJUĆI BUDŽET...

U NIŠU ĆE VAS SAČEKATI ČOVEK ANENERBEA, MARKO ŠMIT. SRPSKI JE DRŽAVLJANIN, ALI FOLKSDOJČER. DOSADAŠNJI UČINAK MU JE PRILIČNO DOBAR. ŠMIT JE ARHEOLOG, STUDIRAO JE NA SORBONI I U BOLONJI, ODLIČNO POZNAJE PERIOD POZNOG RIMSKOG CARSTVA KAO I GEOGRAFIJU GORNJE MEZIJE I LOKALITETE NA TOM PODRUČJU. ON U SEBI IMA GERMANSKE KRV, ALI NE DOVOLJNO DA BISMO MU DALI KOMPLETAN ZADATAK...

FELDKOMANDANTURA 809-NIŠ JE POD UPRAVOM PUKOVNIKA OTOA FON FENA. ON JE UZORAN OFICIR... POVEĐITE RAČUNA O NJEMU. ON JE, ZNATE, JEDAN OD ONIH PRIPADNIKA PLEMSTVA KOJI SE... KAKO DA KAŽEM... NISU BAŠ UKLOPILI U DRUŠTVENU REFORMU RAJHA. POTIČE IZ PLEMIČKE PORODICE KOJA IMA VELIKU TRADICIJU... NJEGOV OTAC JE TAKOĐE BIO OFICIR SA IZUZETNIM RENOMEOM, ALI I VELEPOSEDNIK I MECENA HRIŠĆANSKE CRKVE... A MI, KAO ŠTO ZNATE, NE GLEDAMO BLAGONAKLONO NA TAKVE STVARI.

NISTE MI REKLI
ONO NAJVAŽNIJE...
ŠTA DA TRAZIM?

OVO. MAČ CARA
KONSTANTINA.

PREMA JEDNOJ
LEGENDI, METALNI
KLINOVI KOJIMA
JE HRIST BIO
PROBODEN
NA KRSTU SU
UKRADENI.

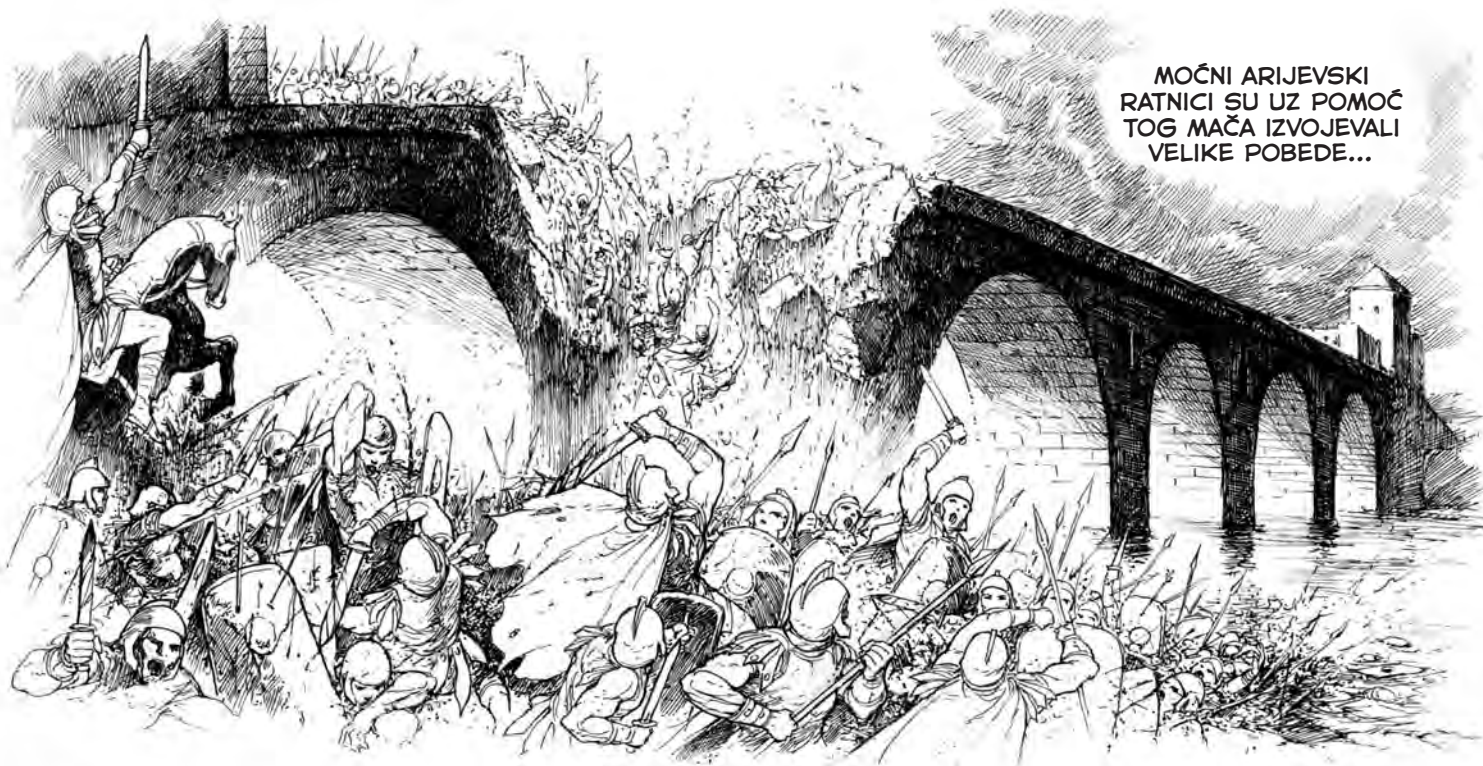
JEDAN JE
ZAVRŠIO U
LONGINOVOM
KOPLJU...

...DRUGI U
PROČELJU
KRUNE...

...DOK JE TREĆI
PRETOPLJEN U
SEČIVO MAČA.

MOĆNI ARIJEVSKI
RATNICI SU UZ POMOĆ
TOG MAČA IZVOJEVALI
VELIKE POBEDE...

NEKI KAŽU DA JE
ON KLJUČ KOJI
OTVARA VRATA
IZMEĐU OVOG I
ONOG SVETA...

PREMA PROCENAMA
NAŠIH STRUČNJAKA,
POSTOJI VELIKA
VEROVATNOĆA DA SE
MAČ NALAZI UPRAVO
U NIŠU.

CAR KONSTANTIN BIO JE VELIKI
KOLEKCIONAR ORUŽJA. IMAO
JE ARMAMENTARIJUM PUN
TROFEJNOG ORUŽJA KOJI,
NA ŽALOST, DO SADA NIJE
PRONAĐEN.

NAKON BITKE KOD MILVIJSKOG MOSTA IZ NEKIH, NAMA
NELOGIČNIH RAZLOGA, IMPERATOR SE ODREKAO SVETIH
RELIKVIJA I POVERIO IH NA ČUVANJE LJUDIMA OD POVE-
RENJA. DODUŠE, ZADRŽAO JE KOPLJE, KRUNA JE OSTALA
U MILANU A MAČ JE POSLAO U MESTO SVOG ROĐENJA...

ZNAMO LI TAČNU
LOKACIJU TE
RIZNICE?

SPISI KOJE SMO PRONAŠLI, KAO I DEO MAPE, UPUĆUJU NA MESTO KOJE SE U NEKOLIKO SPISA NAZIVA KONSTANTINOVO RASKRŠĆE. JEDNA OD MOGUĆIH LOKACIJA JE I MEDIJANA PORED NIŠA. ZATO VAS I ŠALJEMO TAMO. IMAMO JOŠ ČETIRI ISTRAŽIVAČKE EKIPE NA LOKALITETIMA NA KOJIMA OSNOVANO SUMNJAMO DA BI MOGAO BITI MAČ.

AKO PRONADEM TAJ... ARMAMENTARIJUM... ŠTA DA ČINIM?

NE ČINITE NIŠTA, KAN. PRONALAZENJEM ZBRKE ORUŽJA ILI ČVRSTOG DOKAZA O NJENOM POSTOJANJU, VAŠA MISIJA SE ZAVRŠAVA. OBAVESTITE BERLIN, A MI ĆEMO POSLATI EKSPEDICIJU.

HAJL HITLER!

I, KAN... NE ZABORAVITE.

BOGOVI VAS GLEDAJU.

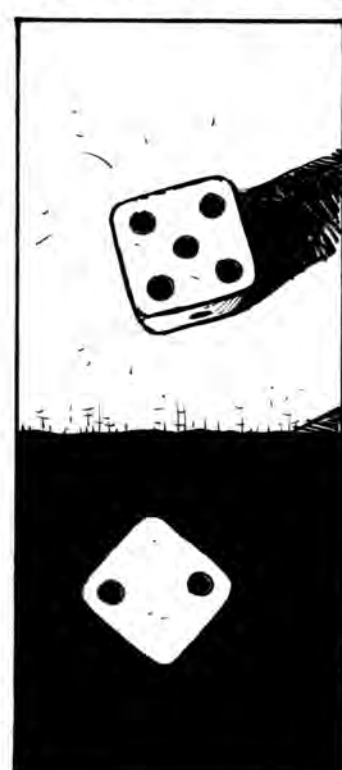
ŠTA SE FEMKAŠ?
PODIŽI TU ČAŠU!

POLAKO, PRIJATELJU...
AMA, GDE ŽURIŠ? ČE DA
ODIGRAMO I OVU TURU,
POŠTENO I MERAKLIJSKI...

BACAJ!

DOBRO DE...

MAMKATA DA
EBA!

